

Preken 5. april 2015

Påskedag

Kapellan Elisabeth Lund

Det står skrevet hos evangelisten Matteus i det 28. Kapittel:

Da sabbaten var over og det begynte å lysne den første dagen i uken, kom Maria Magdalena og den andre Maria for å se til graven.

Med ett ble det et kraftig jordskjelv, for en Herrens engel steg ned fra himmelen, gikk fram og rullet steinen til side og satte seg på den.

Han var som et lyn å se til, og drakten var hvit som snø.

Vaktene skalv av redsel da de så ham, og de ble liggende som døde.

Men engelen tok til orde og sa til kvinnene:

«Frykt ikke!

Jeg vet at dere leter etter Jesus, den korsfestede. Han er ikke her, han er stått opp, slik som han sa.

Kom og se stedet hvor han lå!

Skynd dere av sted og si til disiplene hans: ‘Han er stått opp fra de døde, og han går i forveien for dere til Galilea; der skal dere få se ham.’ – Nå har jeg sagt dere det.»

Da skyndte de seg bort fra graven, redde, men jublende glade, og de løp for å fortelle det til disiplene.

Og se, Jesus kom mot dem og sa: «Vær hilset!»

De gikk fram og omfavnet føttene hans og tilba ham.

Jesus sa til dem: «Frykt ikke!

Gå og si til mine brødre at de skal dra til Galilea. Der skal de se meg.»

Slik lyder det hellige evangelium.

Maria Magdalena og den andre Maria, to av kvinnene som fulgte Jesus. De var på vei til graven da sabbaten var over.

Lørdagen er jødernes sabbat. Og når sola har gått ned, og tre stjerner vises på himmelen lørdag kveld, er sabbaten over. Da begynner en ny dag, og en ny uke. Hverdagen er tilbake. Denne gangen etter en påkehøytid Maria og Maria aldri vil glemme.

En påske som fortsatt ikke er glemt.

Kanskje kvinnene brukte natta til å forberede seg, og når soloppgangen nærmer seg, den første dagen i uken, er de klare. De går ut i natten fra Betania, der de bodde.

Jeg tror de går sakte, med bøyd hoder. Den som har mye å bære på klarer ikke å gå så fort, og man trenger ikke å skynde seg imøte med døden.

Da er det allerede for sent. Jesus er død. De har måttet erfare at det er tynne vegger mellom liv og død, og nå drar de med seg hele den grusomme virkeligheten de lever i.

De går med tunge skritt over Oljeberget, og Jerusalem ligger foran dem i mørket. Kanskje de gråter idet sola stiger opp bak dem, og de kommer inn i hagen der familiegraven til Josef fra Arimatea ligger. Det er Josef som har latt sin grav få bli Jesu grav. En hule i fjellet med en stor stein foran inngangen.

Når de første solstrålene skinner mellom trærne i hagen i den stille morgenen, er kvinnene framme. Men de er ikke ved veis ende.

Det er den første dagen i uken, og den første dagen i det nye livet.

For når de setter føttene mot bakken like ved graven, rister et kraftig jordskjelv bort det gamle. I sjokk ser kvinnene et lys som er mange ganger sterkere enn det forsiktede morgenlyset de har i ryggen. En engel ruller steinen foran graven til side og setter seg på den. Som for å bevise at den kalde, harde døden er overvunnet.

Graven er tom.

Maria og Maria står der i redsel og sjokk, og de møtes av et Frykt ikke!

Sånn Gud møter mennesker. Frykt ikke.

Engelen forteller at Jesus har stått opp, og insisterer på at damene skal gå og se etter selv: "Kom og se stedet hvor han lå".

To redde damer ser inn i en tom grav, og kjenner strålene fra sola varme dem i ryggen.

Der, ved den tomme graven begynner et nytt liv for dem. Livet etter oppstandelsen.

Jeg vet ikke hva de to Mariaene tenkte, men føttene deres løper. De er fortsatt blendet av det sterke lyset de fant midt inne i mørket. De er fortsatt redde, og de forstår kanskje ikke så mye, men de fylles av en jublende glede. De løper gjennom hagen, så sola blinker mellom trærne.

Føttene går fort for at kvinnene skal få fortalt disiplene om hva som har skjedd. Det haster nå. Det gjelder livet. Det nye livet.

Ved graven fikk kvinnene en ny holdning. Kroppen har rettet seg opp. Blikket ser framover.

De har fått nye retning. De går ikke mot en grav, mot døden. De går mot Livet. De har fått nye fart, og beina er lette.

De har fått ny bagasje. De bærer ikke lenger på sorg og motløshet, men på håp og glede.

De har fått et nytt oppdrag. De skal fortelle om det som har skjedd.

Med Jesus, med dem, med alle menneskers liv.

Føttene løper. Helt til de bråstopper.

For der står han som har gjort alt nytt.

Som har gjort død til liv. Mørke til lys.

Der står han som setter fri. Han som kan forandre.

Jesus kommer mot dem, som han kommer mot oss. Jeg tror han står der med utstrakte armer og smiler. Et stort smil som kan ta imot redde og glade damer.

"Vær hilset", sier Jesus. Chairein, som er det greske ordet, betyr å glede seg og det brukes særlig om morgenen. Det kunne like gjerne vært oversatt: Gled dere! eller God morgen!

Kvinnene møter Jesus denne glade morgenen, og de omfavner føttene hans og tilber ham.

Oppstandelsen skjedde den første dag i uken. På en hverdag for jødene. Den oppstandne Jesus møtte først kvinnene, og så disiplene, når hverdagen var igang igjen.

Og han møtte dem der de var.

Han møtte kvinnene mens de løp.

Han møtte de to som var på vei til Emmaus, mens de gikk, og han spiste kveldsmat med dem.

Han møtte ti av disiplene i deres frykt der de gjemte seg bak låste dører: Fred være med dere! Han møtte Tomas, i hans usikkerhet, ved å la ham få kjenne på sårene i hendene og i siden:

Kom med fingeren din!

Jesus sto opp fra de døde og møtte kvinnene og disiplene.

Fordi han har stått opp, kan han også møte oss i dag.

Hvor møter Jesus deg? Hvor kommer han mot deg?

Jesus møter oss der vi er. Vanlige steder.

Når vi løper, eller kanskje mens vi spiser kveldsmat.

Han kan møte oss i fellesskapet, eller mens vi er alene. I stillheten eller i bråket.

Og vi kan oppsøke Jesus når vi vil ha fellesskap med ham. Vi kan lovsynge ham i gleden vår, vi kan ta imot trøst når vi sørger, vi kan få både styrke og hvile.

Jeg som er prest, har fått høre mange historier om menneskers liv. Historier om fortvilelse og om tvil. Om tunge dager og vanskelige liv.

Det er også sannheten om livet. Selvfølgelig også for kristne.

Det som er vondt i livet, blir ikke borte selv om vi lever sammen med den oppstandne. Vi lever fortsatt i denne verden.

Samtidig hører jeg historier om nærvær og om håp. Om en Gud som er tilstede i livet sånn det er. En Gud som virker i indre prosesser og sakte leder mennesker mot noe nytt. Mot forandring.

En Gud som skaper forsoning, som tilgir, som leger og trøster. Som gjør hel. Som setter fri.

Jesus gir mennesker en ny retning. Han gir oss håp, og han gir oss et oppdrag.

Merker vi at Jesus lever midt iblant oss?

At han alltid kommer imot oss med åpne armer?

Han kan være så hverdagslig at vi ikke ser det.

Og samtidig kan vi, i et møte med Ham, få et glimt av evigheten.

Det kan være tynne vegger mellom øyeblikket og evigheten.

Som en arv etter kirkefedrene, snakker de ortodokse kristne om den 1. dag i uken som den 8. dagen.

Tanken bygger på fortellingen om at Gud skapte verden på 6 dager. Den 7 dagen, som er lørdagen, skapte han sabbaten. Jødernes hviledag.

Den første skapelsesdagen, altså søndagen, er også blitt oppstandelsesdagen.

Den har blitt vår, de kristnes, helligdag. For å markere at den dagen ble alt nytt.

Vi skal feire oppstandelsen alle søndager. Oppstandelsen som sprenger vei gjennom døden.

Som beviser at det er tynne vegger mellom døden og livet.

Søndagen var den 1. dagen i uken. Samtidig, tenker de ortodokse, at søndagen er blitt en 8. dag som venter etter tiden, som et bilde på evigheten.

Oppstandelsesdagen sprenger seg ut av det som begrenser.

Når gudstjenesten feires om søndagen, tenker de seg at vi går ut av tidens 7 vanlige ukedager, og inn i evigheten med den oppstandne.

Gudstjenesten og nattverden er et møte mellom tid og evighet.

Mellom et liv med både gleder og sorger, og et liv i den evige glede.

Vi lever hverdagslivet vårt med den oppstandne, og av og til får vi glimt av det evige.

Oppstandelsen åpner for et møte med Gud i tid og evighet.

Hverdag og helligdag.

Jesus møter oss i gleden og i sorgen. I livet og i døden.

Han møter mennesker sånn vi trenger å bli møtt.

Han sier: Frykt ikke, vær hilset, fred være med dere, kom med fingeren din.

Jeg er så glad for at Jesus er så konkret. Han har gitt oss nattverden. Han har gitt oss brød og vin. Noe vi kan få i hånda. Noe vi kan ta imot og svelge.

Noe som er nåde. Noe som gir håp.

Midt i troa vår og i livet vårt, er det dekket et bord. Alt er gjort ferdig til et møte. Et møte med den oppstandne som er like virkelig for oss som for de to Mariaene som omfavnet føttene hans. Fordi oppstandelsen har skjedd.

Vi inviteres inn til nattverden, og vi inviteres til å gå ut, til å vandre videre med den oppstandne i kroppen. Eller løpe Livet imøte, hvis det er det føttene vil.

Ære være Faderen og Sønnen og Den Hellige Ånd som var og er og blir én sann Gud fra evighet til evighet.

